

raadsvoorstel

Raadsvergadering: 14 december 2010
Agendanummer: 24
Afdeling: Financiën
Onderwerp: Nota geldleningen en garantstelling gemeente Dinkelland

Aan de raad

Denekamp, 9 november 2010

Voorstel

De Nota geldleningen en garantstelling gemeente Dinkelland vast te stellen.

Overwegingen

De gemeente Dinkelland heeft de afgelopen jaren geldleningen en gemeentegaranties verstrekt aan organisaties binnen de huidige gemeente. Het gaat hierbij om zorginstellingen, sportverenigingen, welzijnsorganisaties en woningbouwcorporaties. Iedere aanvraag werd tot nu toe zelfstandig behandeld, omdat er geen eenduidig beleid (richtlijnen) aanwezig is.

Garant staan voor leningen houdt in dat de gemeente Dinkelland (financiële) risico's loopt. Jaarlijks wordt in de paragraaf Financiering van de jaarrekening een totaaloverzicht gegeven van de uitstaande garantstellingen. De daarin opgenomen bedragen geven aan dat er met garantstellingen veel geld gemoeid is.

Derhalve verdient het aanbeveling om kaders te stellen hoe de gemeente hiermee om moet gaan én om terughoudendheid te betrachten met het verstrekken van geldleningen én gemeentegaranties.

Deze nota geldleningen en garantstelling gemeente Dinkelland is een instrument dat zorg draagt voor het eenduidig en gestructureerd behandelen van aanvragen tot geldleningen en garantstellingen. Het geeft richtlijnen voor het omgaan met aanvragen. Het hierin geformuleerde beleid is gebaseerd op externe regelgeving, zoals de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) en de gemeentewet én interne regelgeving, zoals de financiële verordening en het treasurystatuut.

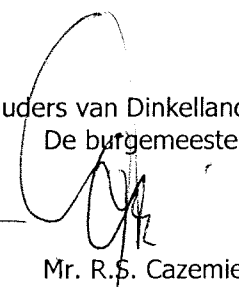
Financiën

Iedere goedkeuring tot het verstrekken van een gemeentegarantie heeft een financieel risico tot gevolg. Dit risico is per garantstelling verschillend en kan pas bij een aanvraag in beeld worden gebracht.

Burgemeester en Wethouders van Dinkelland,
De secretaris, De burgemeester,

Drs. A.B.A.M. Damer

Mr. R.S. Cazemier

raadsbesluit

Agendanummer: 24
Afdeling: Financiën

De raad van de gemeente Dinkelland;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 9 november 2010;

gelet op de Gemeentewet;

Besluit

Het vaststellen van de Nota geldleningen en garantstelling gemeente Dinkelland.

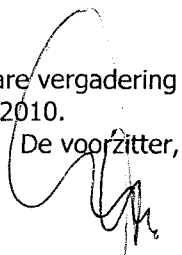
Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad van 14 december 2010.

De griffier,

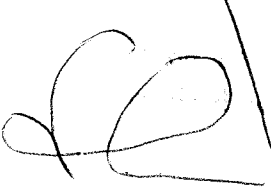
Mr. O.J.R.J. Huitema

De voorzitter,

Mr. R.S. Cazemier

Nota geldleningen en garantstelling gemeente Dinkelland

 14-12-10 24

December 2010

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Begripsomschrijving	4
3.	Wet- en regelgeving	5
4.	Soorten garantstelling	6
5.	Beleid, uitvoering en voorwaarden ten aanzien van garantstellingen	7
6.	Beleid ten aanzien van geldleningen	9
7.	Conclusie	10

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Dinkelland heeft de afgelopen jaren geldleningen en gemeentegaranties verstrekt aan organisaties binnen de huidige gemeente. Het gaat hierbij om zorginstellingen, sportverenigingen, welzijnsorganisaties en woningbouwcorporaties. Elke aanvraag is zelfstandig behandeld, omdat er geen eenduidig beleid aanwezig is.

Jaarlijks wordt in de paragraaf Financiering van de jaarrekening een totaaloverzicht gegeven van de uitstaande garantstellingen. De daarin opgenomen bedragen geven aan dat er met garantstellingen veel geld gemoeid is. Derhalve verdient het aanbeveling om terughoudendheid te betrachten met het verstrekken van gemeentegaranties én om kaders te stellen hoe de gemeente hier mee om moet gaan.

1.2 Doel

De nota geldleningen en garantstelling is een instrument dat zorg draagt voor het eenduidig behandelen van aanvragen tot geldleningen en garantstellingen. Het geeft kaders voor het omgaan met garantstellingaanvragen. Het hierin geformuleerde beleid is gebaseerd op externe regelgeving, zoals de Wet financiering decentrale overheden (fido) en de gemeentewet én interne regelgeving, zoals de financiële verordening en het treasurystatuut.

1.3 Opbouw nota

In hoofdstuk 2 komen de definities en begrippen aan de orde. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 de soorten garantstellingen behandeld. Hoofdstuk 4 geeft het beleid en de uitvoering hiervan in de gemeente Dinkelland weer. Hoofdstuk 5 geeft een opsomming van de voorwaarden (criteria) van garantstelling. In hoofdstuk 6 wordt het beleid inzake geldleningen behandeld. Tot slot wordt in hoofdstuk 7 een conclusie weergegeven.

2. Begripsomschrijving

In dit hoofdstuk worden de verschillende kernbegrippen omschreven.

Garantie

Een borgstelling van de gemeente Dinkelland ten behoeve van een door de aanvrager bij een financiële instelling aan te trekken geldlening en de daaruit voortvloeiende verplichtingen.

Aanvrager

Rechtspersoon (geldnemer), die de gemeente verzoekt om borg te staan voor de betaling van rente en aflossing die de geldnemer aan de geldverstrekker verschuldigd is.

Geldverstrekker

Kredietinstelling, die aan een aanvrager of geldnemer een lening heeft verstrekt, waarvan de gemeente Dinkelland de betaling van rente en aflossing waarborgt.

Geldnemer

Rechtspersoon naar burgerlijk recht ten behoeve waarvan de gemeente Dinkelland een borgstelling heeft verstrekt ten aanzien van rente en aflossing.

3. Wet- en regelgeving

Bij het verlenen van garantstellingen is de gemeente Dinkelland gebonden aan de wet. In de wet Fido en de gemeentewet staan hierover bepalingen die van belang zijn. Ook in onze eigen financiële verordening en in ons treasurystatuut zijn enkele bepalingen met betrekking tot garantstelling aangegeven. Deze worden hieronder besproken.

Wet Fido

De wet Fido geeft aan dat slechts geldleningen aan derden worden verstrekt of garant mag worden gestaan door de gemeente voor door derden aangegane geldleningen, als aantoonbaar is dat dit past in de uitoefening van de publieke taak. Deze wet schrijft gemeenten voor zo weinig mogelijk risico's te nemen met onder meer leningen en garanties. Beiden zijn zelfs verboden als er geen sprake is van publieke taken.

Gemeentewet

Het verlenen van een garantstelling, het aangaan van een overeenkomst, is een privaatrechtelijke rechtshandeling en als zodanig een bevoegdheid van het college. De bevoegdheid tot garantstelling is niet gemandateerd.

In artikel 169 wordt aangegeven, dat indien de raad daarom verzoekt of indien de uitoefening van deze bevoegdheid ingrijpende gevolgen kan hebben voor de gemeente, het college geen besluit neemt dan nadat de raad zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college heeft kunnen brengen.

Financiële verordening

In artikel 13 van de financiële verordening wordt ingegaan op de financieringsfunctie. Lid 3 en 4 vermelden het belang van de publieke taak. Deze moet door deze bepaling ook nadrukkelijk gemotiveerd worden.

Treasurystatuut

Het treasurystatuut is verplicht op basis van de eigen financiële verordening, maar is inhoudelijk een uitwerking van de wet Fido. In artikel 16 van het vernieuwde statuut (ingande 1 november 2010) wordt nadrukkelijk gemeld, dat de gemeente leningen of garanties uit hoofde van de "publieke taak" uitsluitend mag verstrekken aan door de gemeenteraad goedgekeurde derde partijen.

4. Soorten garantstelling

Er zijn 2 soorten garantstelling:

1. Garantstelling door tussenkomst van Waarborgfondsen
2. Overige garantstellingen (rechtstreeks door de gemeente)

4.1 Waarborgfondsen

Waarborgfondsen zijn meestal stichtingen die garant staan voor leningen die kredietverstrekkers (meestal banken) hebben uitstaan bij kredietontvangers (woningbouwcorporaties, particulieren, welzijnsorganisatie, scholen, etc.). Als een kredietontvanger de aflossing en rente niet meer kan betalen, kan de kredietverstrekker bij het fonds aankloppen om alsnog het geld te krijgen waar ze recht op hebben. De gemeente fungeert veelal als achtervang. Er zijn drie waarborgfondsen waarbij (een deel van) de achtervang bij gemeenten ligt:

- Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)
- Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW)
- Stichting Waarborgfonds Sport (SWS)

Het voordeel voor de gemeente is dat zij geen direct risico draagt voor leningen, maar nog wel meewerkt aan de financierbaarheid van investeringen in de publieke sector. Het voordeel van de kredietontvanger is dat zij tegen gunstiger tarieven kan lenen.

Met betrekking tot de WEW is in 2010 de overeenkomst met de gemeente Dinkelland gewijzigd. Vanaf 1 januari 2011 fungeert het Rijk voor alle nieuwe aanvragen als achtervangfunctie.

4.2 Overige garantstellingen

Gemeenten kunnen behalve via waarborgfondsen ook zelfstandig garanties afgeven. Reden voor het aanvragen van een garantstelling kan zijn dat een bank alleen bereid is om een lening te verstrekken als er een garantstelling wordt afgegeven.

5. Beleid, uitvoering en voorwaarden ten aanzien van garantstelling

5.1 Beleid

Het beleid van de gemeente Dinkelland met betrekking tot garantstelling is als volgt:

1. Er worden alleen garantstellingen verstrekt als er sprake is van publieke taken.
2. Garantstellingen worden in principe ondergebracht bij waarborgfondsen.
3. Indien een garantstelling bij een waarborgfonds niet mogelijk is, kan overwogen worden een garantstelling te verstrekken.
4. Voor het verstrekken van een garantstelling is een ontwerpbesluit van het college noodzakelijk. Nadat de raad zijn wensen en bedenken op dit ontwerpbesluit heeft kunnen brengen, neemt het college een definitief besluit.

5.2 Uitvoering

1. Voor het verstrekken van een garantstelling worden de voorwaarden als genoemd onder 5.3 nageleefd en zonodig in een garantiestellingovereenkomst vastgelegd.
2. Het college is verantwoordelijk voor de volledige en juiste registratie van de garantstelling, dwz.:
 - NAW van de kredietnemer;
 - NAW van de kredietverstrekker;
 - Bedrag en doel van de lening;
 - Datum van goedkeuring garantstelling door het college of de raad;
3. Het college draagt zorg voor een jaarlijkse risico-inventarisatie van lopende garantstellingen(in het kader van risicomangement).
4. Aanvragen moeten schriftelijk worden ingediend bij het college.

5.3 Voorwaarden

De voorwaarden (criteria) voor een garantstelling door de gemeente Dinkelland zijn onderverdeeld in 4 categorieën, t.w.:

1. Kring van rechthebbenden
2. Inhoudelijke criteria
3. Financiële criteria
4. Overige criteria en uitgangspunten

Kring van rechthebbenden

1. Garanties worden alleen verstrekt aan maatschappelijke organisaties op het gebied van sport, welzijn, zorg en opvang, volksgezondheid, onderwijs, kunst en cultuur.
2. Organisaties mogen geen winstoogmerk hebben.
3. Organisaties mogen geen besloten karakter en geen politieke of religieuze doelstelling hebben.
4. Organisaties dienen rechtspersoonlijkheid te bezitten en moeten in de gemeente Dinkelland zijn gevestigd.

Inhoudelijke criteria

1. De te financieren zaken moeten nodig zijn in het kader van de uitvoering van een publieke taak in de gemeente Dinkelland. Dat wil zeggen dat ze moeten passen binnen en bijdragen aan het gemeentelijk beleid en het openbaar belang. Bovendien moet er met de financiering een voor de gemeente relevant maatschappelijk doel worden gediend.
2. De te financieren zaken moeten essentieel zijn voor het voortbestaan of het in voldoende mate kunnen functioneren van de aanvrager.
3. De te financieren zaken moeten in overwegende mate ten goede komen aan de inwoners van de gemeente Dinkelland.

4. De zaken zijn zonder gemeentelijke borgstelling niet te realiseren. Eerst dient zelfwerkzaamheid, eigen middelen, subsidiegelden en middelen van sponsors, etc, door de aanvrager te worden benut.
5. Garantstellingen worden alleen verstrekt als er naar oordeel van de gemeente voldoende zekerheden (bij voorkeur primaire zekerheden) door de aanvrager overlegd kunnen worden.

Financiële criteria

1. Een rentevoordeel is onvoldoende reden voor verstrekking van een garantie.
2. De financiële positie en prognoses van de aanvrager moeten zodanig zijn dat rente en aflossing betaald kunnen blijven worden.
3. Gemeentegarantie is niet mogelijk indien voor het gehele bedrag een beroep kan worden gedaan op een waarborgfonds.
4. De totale garantstelling (van alle betrokken partijen) mag niet meer bedragen dan 50% van het te financieren bedrag.

Overige criteria en uitgangspunten

1. De aanvrager moet instemmen met een aantal voorwaarden, zoals het geven van toestemming aan de gemeente voor een aantal juridische handelingen, zoals een statutenwijziging of een wijziging in de bestemming van het onderpand.
2. De aanvrager verstrekt periodiek informatie aan het college, welke nodig zijn voor de beoordeling van het financiële beheer van de aanvrager.
3. De aanvrager is verplicht om aan door burgemeester en wethouders aan te wijzen personen inzage te geven in alle boeken en bescheiden en volledige medewerking te verlenen aan maatregelen, welke voor een goede controle op het financieel beheer en een goede administratie nodig zullen zijn.
4. In zeer bijzondere omstandigheden, ter beoordeling van het college, waarbij de afwijzing van een verzoek krachtens deze regeling of de toepassing van bepalingen in deze regeling tot onbillijkheden van overwegende aard zou leiden, kan het college ten gunste van de aanvrager van deze regeling afwijken.

6. Beleid ten aanzien van geldleningen

Het beleid inzake het verstrekken van een geldlening door de gemeente Dinkelland is gebaseerd op wettelijke regelingen en anderzijds op risico-minimalisatie.

Wettelijke regelingen, zoals de Wet financiering decentrale overheden (Fido,) schrijft gemeenten voor zo weinig mogelijk risico's te nemen met onder meer geldleningen. Het verstrekken van geldleningen is zelfs verboden als er niet-publieke taken in het geding zijn.

Ter beperking of vermindering van het (financiële) risico voor de gemeente zal het verstrekken van geldleningen over worden gelaten aan professionele partijen.

Het beleid van de gemeente Dinkelland met betrekking tot het verstrekken van geldleningen is derhalve als volgt:

- Er worden door de gemeente **géén** geldleningen verstrekt.

7. Conclusie

Deze nota geldleningen en garantstelling is een instrument voor de gemeente Dinkelland dat zorg draagt voor het eenduidig behandelen van aanvragen tot geldleningen en garantstellingen. Het geeft kaders voor het omgaan met ontvangen aanvragen. Het hierin geformuleerde beleid is gebaseerd op externe regelgeving, zoals de wet Fido en de gemeentewet en interne regelgeving, zoals de financiële verordening en het treasurystatuut.